

TÜRK - İŞ

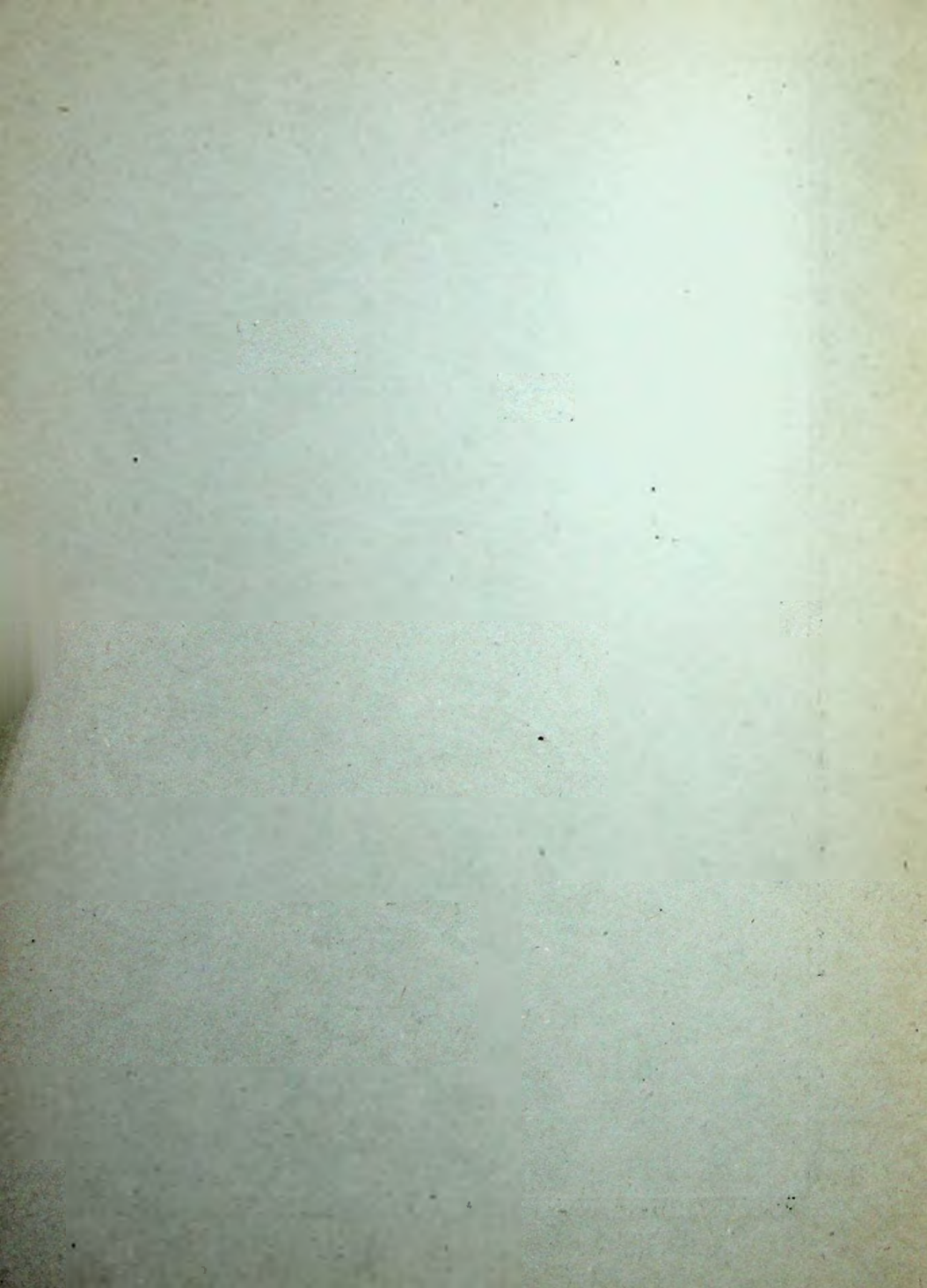
**TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU**

Ana Nizamnamesi

Kuruluş :
31 Temmuz 1952

0215

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

8097
331.8406
TÜRK
1352

TÜRK - İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU

Ana Nizamnamesi

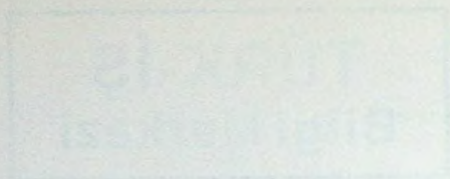

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

Tarih:.....

Demirbaş No:.....

Tasnif No:.....

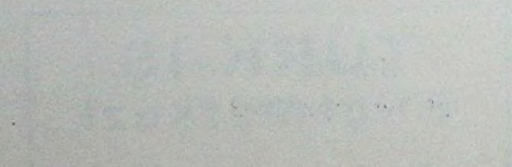

TUX 13

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

TÜRK - İŞ

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Ana Nizamnamesi

Adı ve merkezi

MADDE 1 — Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu adı ile bir işçi teşekkülü kurulmuştur. Teşekkülün kısaltılmış adı (TÜRK - İŞ) dir.

MADDE 2 — TÜRK-İŞ'in merkezi Ankara'dadır.

Gayesi

MADDE 3 — Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun gayeleri şunlardır:

a) Azalarının iktisadi ve içtimai menfaatlerini korumak ferdî ve toplu olarak bu menfaatlere aykırı hareket edenlerle hiç bir şekilde dinî ve felsefî inanç ve siyasî propağandalara alet olmaksızın mücadele etmektir.

b) TÜRK-İŞ, bütün işçilerin her nevi demokratik haklarını müdafaaya, yeni haklar ve menfaatler elde etmeye çalışır.

c) İşçilerin kollektif iş emniyetini sağlamağa çalışır.

ç) İşçilerin hayat endekslerine uygun seyyal bir ücretle en az orta halli bir geçim seviyesini sağlayacak ücret almalarını temine çalışır.

d) Sosyal sigortaların ve iş hukukunun inkişafına çalışır.

e) İşçilerin, meslekî ve umumî kültürlerinin devlet memurları tarafından hususi öğretim müesseseleriyle hiç bir öğretim masrafı ödmeden ve iş kazasıyla ölen işçilerin çocuklarını resmî mekteplerde parasız olarak tahsillerine devamını temin edici kanunların çıkarılmasına ve mevcutların ıslahına çalışır.

f) İşçilerin menfaatleriyle alakalı her türlü (resmî veya gayri resmî) teşekküllerde TÜRK-İŞ'in tâyin ve seçeceği âzaların rey sahibi olmasını sağlamağa çalışır.

g) Bütün işçilerin sendikalar etrafında toplanmasına çalışır.

h) Aynı işde, aynı ehliyetle çalışacak işçilerin yaş ve cins farkı gözetmeksizin müsavi ücret almalarına çalışır.

Konfederasyon çalışmalarında, milliyetçi bir teşekkül olmak vasfını kaybetmeksizin siyasi partilerle hükümet karşısında mutlak istiklâlini muhafaza eder.

Konfederasyon, gayelerinin tahakkuku için yayın yapar.

i) TÜRK-İŞ gayelerine uygun gördüğü, milletlerarası mümasili teşekküllere âza olur, temasa geçer, lüzumlu fikir teatilerinde bulunur ve mensuplarını müsavi haklarla temsil eder. TÜRK-İŞ'in bu gibi teşekküllere âza olabilmesi için, kongre âzalarının üçte ikisinin kararı ve İcra Vekilleri Heyetinin müsaadesi lâzımdır.

j) TÜRK-İŞ siyasi parti yayın ve propağandalarına asla âlet olmayacağı gibi, yabancı devlet ideolojilerine de âlet ve vasıta olamaz.

TÜRK - İŞ'in âzaları

MADDE 4 — Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun âzaları şunlardır:

- a) Meslekî federasyonlar,
- b) Mahallî sendikalar birlikleri,
- c) Mıntaka sendikalar birlikleri,
- ç) Meslekî federasyonlarla mahallî ve mıntaka sendikalar birliklerine bağlı sendikalar ve âzaları,

d) Türkiye dahilinde, meslekî bir federasyonu kurulmamış bulunan veya mıntakasinda herhangi bir birlik veya federasyonu bulunmayan müstakil sendikalar, TÜRK-İŞ nezdinde aynı hak ve vecibelerle temsil edilirler.

MADDE 5 — Branşında meslekî federasyon bulunan sendikalar, vilâyet veya mıntaka sendikalar birlikleri vasıtasıyla TÜRK-İŞ nezdinde temsil edilmezler.

(Bu madde neşri tarihinden itibaren iki yıl sonra mer'iyete girer.)

Girme ve çıkma

MADDE 6 — Bir teşekkülün, TÜRK-İŞ'e kabulü için, TÜRK-İŞ İdare Heyeti tam âzalarının üçte iki ekseriyetile karar vermesi lâzımdır. Bir teşekkül, TÜRK-İŞ'e kabulü tarihinden itibaren âzalık vasfını haizdir.

a) TÜRK-İŞ'e âza olmak için, o teşekkülün mevcut âzalarının üçte ikisinin muvafakatlarının alınması şarttır.

b) TÜRK-İŞ'in ana nizamnamesine aykırı hareket edenler ve nizamnameye göre verilen kararların tatbikini kabul etmeyenler, TÜRK-İŞ'e cephe alan, her türlü topluluklarda açık veya gizli, yazılı veya sözlü şekilde işbirliği edenler, aidatlarını mazeretsiz olarak üç ay üst üste ödemeyenler Türk - İş-den ihraç edilirler.

c) Bir teşekkülün TÜRK-İŞ'ten ihracına sebep olan mesul şahıs veya şahıslar o teşekkülün mesul mevkilerinden uzaklaştırıldığı takdirde yeniden Konfederasyona müracaat suretiyle âza olabilirler.

ç) c fıkrasına göre yeniden âzalık vasfını kazanmak için ihraç kararından sonra en az üç ayın geçmesi şarttır. Bu meryanda birikmiş aidatlar da ödenir.

TÜRK-İŞ'in teşkilât kademeleri

MADDE 7 — TÜRK-İŞ'in teşkilât kademeleri şunlardır:

- a) Umumî Heyet,
- b) Mümessiller Heyeti,
- c) İdare Heyeti,
- ç) Haysiyet divanı,
- d) İcra Heyeti,
- e) Murakabe Heyeti.

MADDE 8 — Umumî Heyet, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun en yüksek kademesidir. TÜRK-İŞ'e bağlı teşekküllerin selâhiyetli delegelerinden teşekkül eder.

a) Umumî Heyete, mahallî veya muntaka sendikalar birlikleri tarafından gönderilecek delegelerin meslekî federasyonu bulunan sendikalardan olmaması şarttır. (Bu madde neşri tarihinden itibaren iki yıl sonra mer'iyete girer.)

b) Delegeler sayısı aşağıdaki nisbetler ölçüsünde Umumi Heyete gönderilir.

100 den	1.000 e kadar	âzası bulunan teşekkül	1 delege
1.001	»	2.000	»
2.001	»	3.000	»
3.001	»	5.000	»
5.001	»	10.000	»
10.001	»	15.000	»
15.001	»	20.000	»

20.000 den itibaren her 5.000 âza için birer delege ilâve edilir. Ancak TÜRK-İŞ Umumî Heyetine gönderilecek delege sayısı, o teşekkülün âzaları tarafından 19 uncu maddenin (d) fıkrasındaki mükellefiyeti yerine getiren âza sayısına göre hesaplanır.

c) TÜRK-İŞ Umumî Heyetine delege gönderebilmek için, mahallî birlik veya muntaka birliği veya meslekî federasyonun en az bir yıl önce TÜRK-İŞ'e âza olması şarttır.

ç) Umumî Heyet, üç yılda bir nisan ayında ve muhtelif şehirlerde toplanır. Bu toplantı diğer âza teşekküllerin bulunduğu şehir adları arasından kur'a suretiyle tesbit edilir.

d) TÜRK-İŞ Umumî Heyetine gönderilecek delegeler, TÜRK-İŞ'e bağlı her teşekkülün son umumî heyet toplantısında, umumî heyet tarafından seçilmesi ve bu husustaki zabıtların tasdikli birer suretlerinin Konfederasyona gönderilmesi mecburî olup her delege için ayrıca bir de yedek delege seçilir.

Umumî heyet

MADDE 9 — Umumî Heyet toplantısının mahallini, gün ve saatini İdare Heyeti tâyin ederek en az üç gün evvel gazete ile ilân eder ve Hükûmete bildirir. Toplantı tarihinden iki ay evvel Umumî Heyete sunulacak çalışma ve hesap ra-

porları ile bütçe tasarısını mucip sebepleriyle birlikte âza teşekküllere gönderir.

Umumî Heyet toplantısı, ilân olunan ve Hükûmete bildirilen gün ve saatte muayyen yerde yapılır. İc̣tima geri bırakıldığı takdirde en az üç gün evvel delegeler yeniden çağırılır, geri bırakılma sebepleriyle birlikte 9 uncu maddeye uygun ilân ve müracaat yapılır.

Umumî Heyet toplantısını birden ziyade geri bırakılması caiz değildir.

a) Umumî Heyet toplantısında, yalnız ruznameye konulan maddeler görüşülür. Umumî Heyet ruznamesi İcra Heyeti tarafından hazırlanır. Bir maddenin müzakere edilebilmesi için, onda bir delegenin teklifi ve ekseriyetin tasvibi, mevcut bir maddenin ruznameden çıkarılabilmesi için de mevcudun üçte ikisinin talebi şarttır.

Her âzanın yalnız bir reyî vardır.

b) Umumî Heyet, normal olarak 8 inci maddenin (ç) fıkrasındaki müddet içinde veya Nizamnamede yazılı sebeplerle TÜRK-İŞ'e âza teşekküllerinin yarısının talepnameşiyle fevkalâde toplantıya çağırılır.

c) Fevkalâde toplantıda görüşülecek maddelerin, mesele- nin talepnamede sarîh olarak zikri ve mucip sebeplerin gösterilmesi şarttır.

ç) İlk dâvette ekseriyet olmazsa, Umumî Heyet toplantısı 4 gün sonraya tehir edilir ve Hükûmete bildirilir.

d) Umumî Heyet toplantısını TÜRK-İŞ Reisi açar ve yoklama yapar. Ekseriyet (delege sayısından bir fazlası) varsa, delegeler arasından toplantıyı idare etmek için bir reis, iki reis vekili ve lüzumu kadar kâtip seçilir. Umumî Heyet toplantısını münavebe ile reis ve reis vekilleri idare ederler.

Zabıt ve yazı işlerini de kâtipler idare ederler.

MADDE 10 — Umumî Heyetin vazifeleri bilhassa şunlardır:

a) Ruzname ile alâkalı komisyonları seçmek,

b) İdare Heyetinin çalışmalarını tetkik etmek ve işçileri

alâkalandıran meselelerde prensip kararlarına varmak,

c) Mümessiller heyetine ana dâvalarda direktiflerde bulunmak, ve lüzumunda gerekli salâhiyeti vermek,

ç) 1 - Ana nizamnamede gerekli tadilâtı yapmak,

2 - Hesapları tetkik etmek,

3 - Bütçeyi tasdik etmek,

4 - Konfederasyonu feshetmek.

d) İdare Heyetini, hesapları tetkik ettikten sonra ibra etmek veya bu salâhiyeti mümessiller heyetine devretmek.

e) Konfederasyon, reis, umumî kâtip ve mesul muhasibini seçmek,

f) İdare heyeti, haysiyet divanı ve murakabe heyetini seçmek,

g) Varılacak prensip kararlarında ve ana nizamnamenin tadilinde toplantıda mevcut delegelerin üçte iki ekseriyeti şarttır. Bir meselede nisbet elde edilmezse, kongre en az yarım saat çalışmalarına ara verir ve celse açıldıktan sonra mesele yeniden müzakere edilir. Bu müzakerede üçte iki ekseriyet temin edilemezse bu husustaki karar salâhiyetini mümessiller heyetine tevdi edebilir. Fakat ana nizamname tadili salâhiyeti yalnız Umumî Heyete aittir.

h) Seçimler gizli reyle yapılır. Reis, umumî kâtip ve mesul muhasip seçiminde, kongreye iştirak eden âzaların üçte ikisinin reylerinin alınması şarttır. Nisabın temini için müteaddit turlar yapılır ve mutlak ekseriyet temin edilir.

İ) Kongre müzakerelerine ait zabıtlar, reis veya reis vekilleri ve kâtipler tarafından imza edilerek saklanır. Kongrede alınan kararlar da aynı hükme tabidir. Seçilecek idare heyetinin hüviyetleri ile nizamnamede yapılacak tadilât, bir hafta içinde alâkalı mercie verilir.

j) Kongre kararları, âzalara, alâkalılara yazı, yayın ve benzeri vasıtalarla bildirilir.

Mümessiller heyeti

MADDE 11 — Mümessiller heyeti, Konfederasyona bağlı

birlik, federasyon ve sendika başkanlarından teşekkül eder.

Toplantılara iştirak eden mümessiller heyeti üyelerinin masrafları teşekkülleri tarafından ödenir.

a) Normal olarak yılda bir defa ve herhangi bir ihtilâf vukuunda İdare Heyetinin üçte iki kararıyle vaktinden evvel toplantıya çağırılır.

b) Her normal toplantıda iki reis vekili ve iki kâtip seçilir.

c) İdare Heyeti ve İcra Heyeti kararları ile yapılan iş ve hesapları tetkikle nizamname hükümleri ve Umumî Heyet kararlarına uyup uymadığını kontrol ve alâkahları ikaz eder ve malî vaziyet hakkında lüzumlu tedbirleri alır.

d) İdare Heyetinin toptan istifası veya yetecek sayıda yedek kalmaması halinde mevcut bulunanların hakları mahfuz kalmak üzere ilk Umumî Heyet toplantısına kadar İdare Heyetini tamamlar veya teşekkül ettirir. Bu suretle mümessiller heyetinde husule gelen boşluklar, teşekkülleri tarafından doldurulur!

e) İdare Heyetinin ve İcra Heyetinin sunacağı ayrı ayrı raporlar hakkında tavsiyelerde bulunur. Lüzum görülürse üçte iki ekseriyet kararı ile Umumî Heyeti fevkalâde toplantıya dâvet eder. Bu gibi hallerde Umumî Heyetin tetkik edeceği { ruznameyi tesbit için arasından bir komisyon seçer.

f) Kongreyi, fevkalâde toplantıya dâvet edeceği haller şunlardır:

1 - İdare Heyetinin Türk - İş'in gayelerini bariz bir şekilde ihlâl ettiğini kabul eder ve vesikaları sabit görürse,

2 - İcra Heyetinin, İdare Heyeti, Mümessiller Heyeti ve Umumî Heyet tarafından tevdi edilen kararları veya nizamname hükümlerini bâriz şekilde ihlâl ettiğini mucip sebepleri ile tesbit ederse,

3 - İcra Heyetinin verdiği kararları, kasden işçi sınıfı men faatine aykırı olarak tatbik eder veya verilen kararları tatbik etmemekte ısrar ettiğine kanaat getirirse,

İdare heyeti ve salâhiyetleri

MADDE 12 — İdare Heyeti 9 asıl ve 9 yedek âzadan ibarettir. Asıl âzalardan herhangi birinin herhangi bir sebeple idare heyeti âzâlığından ayrılması halinde yedeklerden en çok rey alan âza Umumî Kâtiplikçe vazifeye dâvet edilir.

a) İdare Heyeti kendi arasından gizli reyle iki reis vekili seçer. Reis, umumî kâtip ve mesul muhasip; İdare Heyetinin tabîî âzasıdır ve rey hakkını haizdir. Kararlar ekseriyetle alınır, reyler müsavi gelirse, İdare Heyetinin reisliğini ifa edenin terviç ettiği taraf ekseriyeti almış olur.

b) İdare Heyeti altı ayda bir toplanır. İcra Heyetinin hazırladığı ruznameyi inceler ve karara bağlar. İdare Heyeti dilettiği meseleleri Türk - İş İcra Heyetine havale eder. Bu kararların tatbikinden doğacak mesuliyetler İdare Heyetine râcidir.

c) İdare Heyeti, âza teşekküller hakkında, İcra Heyeti tarafından verilecek raporları inceler ve dilerse Haysiyet Divanına havale eder.

ç) İcra Heyetinin kararlarını ve faaliyetini gözden geçirir. ve Umumî Heyetçe verilmiş kararlar üzerinde tefsirler yapar ve İcra Heyetine direktifler verir.

d) Ana nizamnameyi tefsir eder ve dahili talimatnameyi hazırlar. Mümessiller Heyetinden intikal eden iş ve raporları tetkik eder ve icabına göre hareket eder.

e) İcra Heyetinin tâyin ettiği yardımcılar hakkında izahat talep etmek ve tavsiyelerde bulunmak hakkını muhafaza eder.

f) Ruznameye ilâve edilecek maddeler için yazılı takrir vermek şarttır. Bir âza aynı mevzu ile alâkalı olarak ikinci oturumda yeni bir takrir veremez. Takrirlerin ruznameye alınması için ekseriyet kararı şarttır.

g) Kararlar İcra Heyeti tarafından tatbik edilir ve teşkilâta bildirilir. Verilen kararlar ancak İcra Heyetinin üçte iki ekseriyetinin arzusu ile muayyen bir müddet için tehir edilebilir. Bu takdirde İcra Heyetinin, vaziyeti mucip sebeplerle İdare Heyeti âzalarına yazılı olarak bildirmesi mecburidir.

h) İdare Heyeti toptan istifa eder veya vazifesini yapamıyacak vaziyete düşerse, İcra Heyeti, [Mümessiller Heyetini toplantıya çağırır.

i) İcra Heyetinin herhangi bir âzası veya hepsi, herhangi bir sebeple daimî olarak vazifelerinden ayrıldıkları takdirde İdare Heyeti kendi arasından, ilk Umumî Heyet toplantısına kadar İcra Heyetini teşekkül ettirir.

Reisin salâhiyetleri

MADDE 13 — Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu nu yurt içinde ve yurt dışında temsil salâhiyeti Reisindir. Reis, İdare Heyeti, Mümessiller Heyeti ve İcra Heyeti toplantılarına reislik eder. Vazifesini muvakkat bir zaman için yapamıyacak bir durumda ise İdare Heyetinden, Reis vekillerinden birine, Mümessiller Heyeti ile İcra Heyetinde ise Umumî Kâtibe tevdi edilir.

a) TÜRK-İŞ adına resmî beyanatta bulunmak salâhiyeti Reise aittir. Beyanat ve neşriyattan Reis mesuldür. Reis bulunmadığı takdirde, muvakkaten Umumî Katip vekâlet eder.

b) Reis, yapılacak masrafları tâyin ve kontrol eder. Lüzum olursa karar almadan (500) liraya kadar sarfedebilir ve İcra Heyetinin ilk toplantısında vaziyeti bildirir.

c) Konfederasyon Mühürü Reiste durur, Konfederasyon her türlü muhaberat [ve muamelâtında Reis ve Umumî Kâtip müştereken imza salâhiyatini haizdirler.

Umumî Kâtip

MADDE 14 — Her türlü yazışmalardan, haber almadan, TÜRK-İŞ'in gayeleriyle alakalı yayın ve istatistikleri derlemekten, Reisle müştereken mesuldür.

a) Umumî Kâtip [bütün vaktini [ve mesaisini TÜRK-İŞ'in gayelerine hasreder, tahsisatını Umumî Heyet tâyin eder.

b) Muhaberat ve muamelâtın muntazam çalışma ve işlemlerinden mesuldür.

c) Müzakeresi icap eden mevzuları ve haftalık toplantı-

lar için ruznameyi hazırlar ve İcra Heyetini toplantıya çağırır.

ç) Umumî Kâtip, TÜRK-İŞ teşkilât kademelerinin almış olduğu kararların yürütülmesiyle vazifelidir.

Mesul Muhasip

MADDE 15 — Türk - İş'in muhasebe işlerini yapar, mali muvazeneyi her ay tanzim edeceği bilânço ile İcra Heyetine bildirir, aidatlarını geciktiren veya göndermiyen âzalara yazı ile gerekli ikazlarda bulunur. Üç ay içinde mazeretsiz olarak aidat ödemiyenlerin listesini İcra Heyetine getirir ve lüzumlu kararın alınmasını temin eder.

a) Konfederasyon, kasasında (500) liradan fazla para bulundurmaz. Mesul Muhasip mütebaki paranın milli bankalardan birine yatırılmasını temin eder ve lüzumu halinde Reisle birlikte çift imzalı olarak para çekme salâhiyetini haizdir.

İcra Heyeti vazife ve salâhiyetleri

MADDE 16 — İcra Heyeti, Umumî Heyet tarafından seçilen Reis, Umumî Kâtip, Mesul Muhasipten teşekkül eder ve en az haftada bir defa toplanırlar. Reis dahil, her âza bir reye sahiptir.

İcra Heyetinin herhangi bir azası,

a) Meşru ve yazılı mazerete dayanmaksızın arka arkaya İcra Heyetinin iki toplantısına gelmediği,

b) Nizamname hükümlerine uygun hareket ve alınan² kararlara riayet eylemediği,

c) Sıfat ve salâhiyetini kötüye kullandığı,

ç) TÜRK-İŞ'in ve bağlı teşekküllerinin şeref ve haysiyetini lekeliyen fiillerde bulunduğu vesikalarla tebeyyün ettiği takdirde suçu işliyen ve işliyenler hakkında diğer İcra Heyeti âzaları vaziyeti bir raporla İdare Heyeti ve Haysiyet Divanına bildirir ve her iki heyeti toplantıya dâvet eder.

Bu iki heyetin yapacakları tahkikat neticesinde, hâdiseye ait vesikalar üzerinde inceleme yapılarak, yüzleştirmeden sonra şikâyet edilenin suçu sabit görülürse vazifesinden uzaklaş-

tırılır. Aksi vârit olduğu takdirde şikâyet eden veya edenler aynı hükme tâbi tutulur.

d) İcra Heyeti âzaları, hiç bir siyasî teşekkülde vazife alamazlar, aksi takdirde müstafi sayılırlar.

e) İcra Heyeti yabancı İmemleketlerdeki meslekî teşekküllerle lüzumlu muhabereyi yapar, dünya işçi hareketlerini alâ-kadar eden anlaşma ve sözleşmeler hakkında bilgi edinir.

f) Kollektif akit örnekleri hazırlar ve mensuplarına bildirir.

g) Nizamname hükümlerini tatbik eder.

h) Türk - iş İcra Heyeti âzaları, Konfederasyona bağlı bütün âza teşekküllerinin (Birlik, federasyon, sendika ve şubelerinin) Umumî Heyet ve İdare Heyetlerinin tabii âzasıdır. Her türlü muamelât ve hesabatını kontrol eder ve lüzumu halinde durumu, o teşekkülün veya bağlı bulunduğu birlik veya federasyonun Haysiyet veya Denetim Kuruluna havale eder veya o teşekkülün Umumî Heyetini toplantıya çağırır.

MADDE 17 — İcra Heyeti, âza teşekküllerin toplantılarını takip eder ve her türlü durumları ile alakadar olur. Toplantıyı takip eden İcra Heyeti âzası müşahedelerini bir raporla Umumî Kâtipliğe bildirir.

Haysiyet Divanı

MADDE 18 — Haysiyet Divanı, 5 asıl ve 5 yedek âzadan teşekkül eder.

a) Haysiyet Divanı TÜRK-İŞ'in mânevi şahsiyetine saygı göstermiyen ve ana nizamnameye aykırı hareket edenler hakkında İdare Heyetinin veya İcra Heyetinin vereceği rapor üzerine toplanır, kararını verir.

b) Haysiyet Divanı, kendi arasında bir reis ve bir rapor-tör seçer.

c) Haysiyet Divanının vereceği cezalar şunlardır:

- 1 - İhtar,
- 2 - Tevbih,
- 3 - Muvakkat ihraç,
- 4 - Kesin ihraç.

ç) Haysiyet Divanının muvakkat ihraç kararını Mümessiller Heyeti, kesin ihraç kararını ise Umumî Heyetin tasdiki şarttır.

d) Haysiyet Divanı âzalarından birisinin Haysiyet Divanına verilmesi halinde, Haysiyet Divanı toplantılarında İcra Heyeti âzalarından birisi muvakkate, vazife alır. Azanın ihracı halinde birinci yedek âza asıl âzalığa dâvet olunur.

e) Haysiyet Divanının vereceği ihtar ve tevbih cezalarında ekseriyet, muvakkat ve daimî ihraçlarda ise beşte dört ekseriyet şarttır. Haysiyet Divanı kararlarına yapılacak itirazlar Konfederasyon İcra Heyetine bildirilir. İcra Heyeti, bu itirazı bir ay içinde kendi mütaleasiyle birlikte İdare Heyetine arza mecburdur. İdare Heyeti bu itirazı yeniden tetkik etmeğe lüzum görürse bu takdirde Haysiyet divanına havale eder. Haysiyet divanı bu defa TÜRK-İŞ İdare Heyetinin en yaşlı iki azasını toplantıya dâvet eder ve yaşlı âzalar Haysiyet Divanı âzalarının aynı haklarına sahipmiş gibi müştereken karar verirler. İki yaşlı âzadan birinin, Haysiyet Divanının ekseriyetine iltihakı ile ihtar ve tevbih cezaları kesinleşir ve tatbik edilir. İki yaşlı âzanın, ikisinin de Haysiyet Divanının ekseriyet kararına iştirak etmemesi halinde, Haysiyet Divanı kararı mümessiller Heyetine arz edilir, kesin karar, Mümessiller Heyetinin- dir.

Mali hükümler

MADDE 19 — Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun gelirleri şunlardır:

a) Federasyon, birlik ve bunlara bağlı sendikalarla doğrudan doğruya Türk İş'e bağlı sendikaların ödeyecekleri ayda 10, yılda azamî 120 şer lira,

b) Türk - İş yayınlarından ve hazırlıyacağı konser, kurs, konferans, müsamere, toplantı ve benzerleri işlerden temin edilecek gelirler,

c) Tabii âzaların ve her türlü hakikî ve hükimî şahısların yapacakları teberrüler,

ç) Tabii âzaların mensup oldukları sendikaların umumî heyet toplantılarında verecekleri karar üzerine yapacakları aylık teberrüler,

d) TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların aidat ödeyen beher âza- sı için ödeyecekleri ayda 5, yılda 60 kuruş.

Her âza teşekkül, aidatını doğrudan doğruya Türk - İş'e ödemeğe mecburdur.

MADDE 20 — Üç ay aidat ödemeyen âza teşekkül, TÜRK -İŞ'ten ihraç edilir. Aidat ödememe sebepleri İcra Heyeti tarafından tetkik edilir. Makul bir mazerete dayanıyorsa ihraç kararı vermez. Ancak her âza teşekkül, TÜRK-İŞ'e aidat ödemekte iyi niyetini isbat etmelidir. Hiç bir âza teşekkül, TÜRK-İŞ'ten gerek ihraç, gerek kendi isteği ile ayrıl- ma tarihine kadar olan aidatını ödememezlik yapamaz.

MADDE 21 — Her teşekkül tarafından ödenmiş olan aidat ve teberruların ve tabii âza aidatının kontrolünü kolay- laştırmak için âza teşekküller bir yıllık mali raporlarını TÜRK - İŞ Mümessiller Heyetinin toplantısından bir ay önce Mesul Muhasipliğe göndermeğe mecburdur.

MADDE 22 — Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu hiç bir siyasî, dinî ve ırkî teşekkülden teberru kabul edemez.

Murakabe

MADDE 23 — Murakabe Heyeti, Umumî Heyet tarafın- dan seçilen 3 asıl, 3 yedek âzadan teşekkül eder ve bu heyet, aralarından birini reis seçerek, bunun reisliği altında vazife görürler.

a) TÜRK-İŞ'in mali vaziyeti ve bütün çalışmalarının mu- rakabesini yapar.

b) Murakabeleri sırasında gördükleri herhangi bir yolsuz- luk va usulsüzlükleri İdare Heyeti ve Mümessiller Heyetine bil- dirmekle mükelleftirler.

MADDE 24 — TÜRK-İŞ mesul şahıslarının veya vazifeli

elemenlarının yapacakları masraflar bütçe dahilinde olur ve evrakı müsbite istenir. İcra Heyeti veya İdare Heyetinin, bütçe harici yaptığı masraflar için karar almaları mecburidir.

MADDE 25 — Türk - İş'te vuku bulucak malî ve maddî yolsuzluk sadece mesullerin şahıslarına aittir. Hiç bir şekilde TÜRK-İŞ'in manevî şahsiyetini haleldar etmez.

Defterler

MADDE 26 — Türk İş'in tutumağa mecbur olduğu demirbaş defterler şunlardır:

a) Umumî Heyet toplantısı zabıtlarının ayaan geçirildiği Kongre defteri,

b) Mümessiller Heyeti karar ve zabıt defterleri,

Mümessiller Heyetinin kararları tarih ve sıra numarasıyla bu deftere yazılır ve kararların altı âzaların imzaları ile tasdik olunur.

c) İdare Heyeti karar defteri,

İdare Heyetinin kararları tarih ve numara sırasıyla bu deftere yazılır ve kararların altı âzaların imzaları ile tasdik olunur.

ç) İcra Heyeti karar defteri,

İcra Heyetinin kararları tarih ve numara sırasıyla bu deftere yazılır ve kararların altı âzaların imzaları ile tasdik olunur.

d) Haysiyet divanı karar defteri,

Haysiyet Divanının kararları tarih ve numara sırası ile bu deftere yazılır ve kararların altı âzaların imzaları ile tasdik olunur.

e) Âza defteri,

Konfederasyona âza olan teşekküllerin unvan ve adresleri, Konfederasyona giriş tarihleri, aylık ve yıllık para taahhütleri bu deftere yazılır.

f) Gelen ve giden evrak kayıt defteri,

Gelen ve gönderilen evrak tarih ve numara sırası ile bu

deftere kayıt ve gelen evrakın asılları ile gönderilen evrakın suretleri bu tarih ve numaralar altında dosyalarında hıfzolunur.

g) TÜRK-İŞ'e ait menkul ve gayri menkul eşyanın tesbit edildiği demirbaş defteri,

h) Muhasebe defteri,

Varidat ve sarfiyat ile bilânço ve katî hesabâtı gösteren bu ve muavin defterde, Konfederasyon adına alınan bütün paraların alındıkları ve sarfolunan paraların da verildikleri yerler sarîh olarak bu defterlerde gösterilir. Konfederasyon varidatını dip koçanlı ve mûselsel numaralı makbuz mukabilinde alır ve masraflarını mûsbite mukabilinde yapar ve makbuz dip koçanları ile mûsbîit evrakı saklar.

MADDE 27 — 26 ncı maddede tesbit edilen defterlerin tanzim ve muhafazası şekilleri, alâkalılar tarafından lüzum görülen tarzda tutulur.

Çeşitli hükümler

MADDE 28 — TÜRK-İŞ'in herhangi bir kademesine seçilen işçinin müteakıp devrede de seçilmesi caizdir.

MADDE 29 — TÜRK-İŞ kademelerinden herhangi birine ait yapılacak masraflar TÜRK-İŞ vizesinden ödenir. (Umumî Heyet ve Mümessiller Heyeti âza ve delegelerinin masrafları mensup oldukları teşekküller tarafından ödenir.)

MADDE 30 — Meslekî federasyonlara bağlı âzalar, Türk - İş'e ödemeğe mecbur oldukları aidatı, yalnız kendi meslekî federasyonları adına öderler. Mahallî veya mıntaka sendikalar birlikleri, meslekî federasyonları ödemeğe mecbur oldukları aidattan mesul değildirler ve onların adına herhangi bir şekilde malî taahhüde giremezler.

MADDE 31 — Sendikalar, âzalarının listelerini ve âzalarına ait her türlü ferdî ve medenî vaziyetlerini, TÜRK-İŞ'e bağlı meslekî federasyon, mahallî veya mıntaka sendikalar birlikleri kanalı ile bildirmeğe mecburdurlar.

MADDE 32 — TÜRK-İŞ'in verdiği kararlar, âza teşekküller tarafından sendikalara tebliğ edilir. Kararların tatbikinden âza teşekküller mesuldür.

MADDE 33 — TRK-İŞ tarafından yeni bir sendikanın kurulması kararlaştırıldığı takdirde, bunun icrası mahallî veya mntaka birlikleri, mntaka birlikleri mevcut değilse en yakın Őehirdeki âza sendikaya aittir.

MADDE 34 — TRK-İŞ'e âza meslekî federasyonların temsil ettikleri iş kolunda yeni bir sendika kurulmuşsa, bu sendikanın TRK-İŞ'te temsil edilebilmesi, o sendikanın meslekî federasyona âza olmasıyle kabildir.

MADDE 35 — Bir sendikanın malî ve idarî aciz içinde olması dolayısıyla, âzalarının menfaatleri haleldar oluyorsa, TRK-İŞ doğrudan doğruya alâkalı âza teœekklleri harekete geçirir ve gerekirse maddî, malî yardımıda bulunur.

MADDE 36 — Ana nizamnamenin 17 inci maddesi hkmleri çerçevesinde yapılacak işlerin başarı ile neticelenebilmesi için, btn âza teœekkller ve sendikalar, icap ederse malî kaynaklarını mœtereken kullanırlar ve âza teœekkllerle sendikaların normal işlerini aksatmamak için daima mœterek, malî fedakârlıklar için ihtiyat para bulundururlar.

MADDE 37 — Konfederasyon, icra kademeleri tarafından verilen kararları yerine getirmiyenler Haysiyet Divanına verilir. Aynı zamanda bu gibi Şahısların vaziyetlerinin, kendi teœekkllerinin haysiyet divanları tarafından tetkiki mecburidir.

MADDE 38 — Âza teœekkller kendi sendikaları ile her trl faaliyet hususunda muhtardırlar. Ancak TRK-İŞ'in ana nizamnamesinin İcra Heyetine bahşettiği haklar bakidir.

MADDE 39 —  eřitli iş ihtilâfları ve bu ihtilâfların icap ettirdiği kararlarda, İcra Heyeti mutlak salâhiyetini kullanır ve kararlar, âza teœekkller tarafından mer'iyete konulur. Aza teœekkller, işbu ana nizamnamenin gayeleri blmnde zikredilen prensiplere aykırı kararlar ve tebliğlere itiraz salâhiyetini haizdir.

MADDE 40 — İcra Heyeti ile âza teœekkller ve İdare Heyeti arasında belirecek ihtilâflar, Mmessiller Heyeti tarafından karara bağlanır. İşbu karara tarafların riayet etmesi şarttır.

MADDE 41 — TRK-İŞ kademelerinde vazife almış olan sendikacılar, siyasi parti seçimlerinde, dinî ve ticarî gayeler

için, TÜRK-İŞ'teki ünvan ve salâhiyetlerini kullânamazlar, aynı zamanda siyasî teşekküllerde vazife alamazlar ve unvanlarını propaganda vasıtası yapamazlar. Yaptıkları takdirde Konfederasyondaki vazifelerinde müstafi sayılırlar.

MADDE 42 — TÜRK-İŞ'te mesul vazife alanlara, İdare Heyeti toplantısına tesadüf ederse müştereken, olmazsa icra Heyeti kararıyla maaş veya tahsisat verilir. Ayrıca ikamet ettikleri şehir dışına çıkmak mecburiyeti hasıl olursa, vesait ve otel paraları ödenir.

Madde 43 — TÜRK-İŞ'e bağlı teşekküllerden üçü, TÜRK-İŞ'i yaşatmağı taahhüt ettiği müddetçe Konfederasyon feshedilemez. Feshedilecek olursa, fesih keyfiyetini, ancak bu maksatla çağırılmış olan fevkalâde Umumî Heyet toplantısı kararlaştırabilir. Umumî Heyetin böyle bir karara varabilmesi için, âzalarının en az üçte ikisinin huzuru şarttır. Bu suretle ekseriyet elde edilmediği takdirde ikinci defa toplanmak için 9 uncu maddeye göre âzalar çağırılır. Bu dâvet üzerine toplanacak âzaların sayısı ne olursa olsun fesih keyfiyeti görüşülebilir. Ancak bu suretle yapılan toplantı ve görüşme sonunda fesih hakkındaki kararın, mevcut âzaların üçte iki rey ile verilmesi şarttır.

Konfederasyonun feshi, İcra Heyeti tarafından beş gün içinde Dahiliye Vekâletine bildirilmek üzere, mahallin en büyük mülkiye âmirine verilir.

TÜRK-İŞ'in feshi halinde, menkul ve gayri menkul mallarını ve parasını gayeye mâtuf bir millî teşekkül kuruluncıya kadar aynı prensiplere sadık bir teşekküle emanet edilir, bu teşekkül Cemiyetler Kanununun 17 inci maddesi hükümlerine göre hareket eder.

MADDE 44 — Türk İş'ten ayrılmak isteyen âza teşekkül ayrılma sebeplerini TÜRK-İŞ'e esbabı mucibeli olarak bildirecek ve kendi Umumî Heyetinin üçte ikisinin de kararını alacaktır. Bu kararı almadan evvel, aktedeceği kongresinde TÜRK-İŞ'in temsilcileri bulunur, takip eder. İcap ederse o teşkilâtın âzalarını tenvir için noktai nazarlarını belirtmeğe salâhiyetlidir.

TÜRK-İŞ

Bilgi Merkezi

MADDE 45 — Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun kurucuları şunlardır:

- 1 - Ankara İşçi Sendikaları Federasyonu,
- 2 - Bursa İşçi Sendikaları Birliği,
- 3 - Eskişehir Sakarya Bölgesi İşçi Sendikaları Federasyonu,
- 4 - Adana Güney İşçi Sendikaları Federasyonu,
- 5 - İstanbul İşçi Sendikaları Birliği,
- 6 - İzmir İşçi Sendikaları Birliği,
- 7 - Karadeniz Bölgesi İşçi Sendikaları Federasyonu,
- 8 - Türkiye Taşıt İşçileri (TİF) Federasyonu,
- 9 - TOLEYİS (Otel, Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri Sendikaları) Federasyonu,
- 10 - TEKSİF (Teksti ve Örme Sanayii İşçileri Sendikası) Federasyonu.

MADDE 46 — Türk - İş, muvakkat İcra Komitesi, vazife sırasına göre şu işçilerden teşekkül etmiştir:

Vazifesi	Adı, soyadı	Baba adı	Mesleği	Doğum yeri	Ta.	Ev ve iş adresi
Reis	Ömer Akçakanat,	Hasan,	Kimya ustası	Isparta	Ankara	Kayaş Cad.
				1318 T.C.	26	Maske Fabrikası
U.Kâtip	Şaban Yıldız,	Abdurrahman,	Dokuma	İst.	İst.	Rami Cuma Mhl.
			Naslıç	1333 T.C.	Bosna	Çad. Na. 47
Muhâsib	Seyfi Demirsoy,	Şaban,	Bira	İst, 1336	Feriköy	Avukat Cd.
			Naslıç	T.C.	Ruşen So.	No. 9
					Bira	Fabrikası
Murakıp	Mehmet İnhanlı,	Ali,	Kontrolör	Eğridere	İst.	E.T.T. İdaresi
				1322 T.C.	Kasımpaşa	Bahriye
					No. 35	
Âza	Âdil Buğakapton,	Mehmet Ziya,	İşçi	İst. 1324	İzmir	Eşrefpaşa cad.
				T.C.	No. 695/1,	İzmir
					Denizcilik B.	T.A.O.

Geçici madde 1 — Türk - İş'e âza teşekküllerin ana nizamnameleri ile işbu ana nizamname arasında mübâyenet mevcutsa, âza teşekküller, meslekî federasyonlar, mahallî ve muntaka sendikalar birlikleri ve sendikalar ana nizamnamelerini tadil edeceklerdir.

Geçici madde 2 — Ana nizamnamenin, 8 inci maddesinin (c) fıkrası, TÜRK-İŞ'in resmen faaliyete geçmesinden 18 ay sonra mer'iyate girer.

ANKARA
Sanayi-i Nefise Matbaası
TUNAHAN-YENİŞEHİR